

[Morten Lange.]

forberedelsesstadiet, og der er meget at gøre endnu for at nå en skattereform; der er mange ting endnu at rette ud, førend vi har et rationelt skattesystem i Danmark. Vi havde her i formiddags bl. a. en debat om de fradrag, som stadig væk er ganske overordentlig hæmmende for en rationel indkomstbeskatning, og jeg tror nok, at hvis folk har lyttet opmærksomt til debatten, vil det blive klart for dem, at de skal ikke indrette deres skattemæssige fremtid på at foretage spekulationer i den ene eller den anden af disse ordninger. De ligger i allerhøjeste grad på sottesengen, de har altid været uretfærdige, de er nu mindre nødvendige end nogen sinde, og som sagt er deres status som liggende på sottesengen i virkeligheden nu særdeles klar.

Men det rejser naturligvis en række spørgsmål. Det rejser spørgsmålet om opsparringen, som er blevet rejst og bliver rejst, jeg havde nær sagt indtil det uudholdelige fra borgerlig side. Her er der naturligvis et helt reelt problem trods alle skattefiduser, nemlig spørgsmålet om, hvordan kapitalen kan akkumuleres. Men vi tror ikke, løsningen ligger i at give fordele på andres bekostning til dem, der sparede op; den ligger nok snarere i at vende sig til en kollektiv form for opsparring; en samfundsmæssig opsparring, og noget sådant tror jeg i højeste grad vi trænger til at forberede. Det vil efter al sandsynlighed være et vigtigt led i den ATP-ordning, som i løbet af ikke alt for lang tid må komme til at foreligge. Den må være bygget på en sådan måde, at den også indeholder en opsparingsfond, en betydelig offentlig fondsdannelse, som kan få en ganske betydelig indflydelse på hele den finansielle udvikling i Danmark. Aldersopsparingen har altid været en væsentlig opsparingsandel; men jeg tror, den i fremtiden må blive en offentlig affære i langt højere grad, end den har været det hidtil, og i langt højere grad, end det hidtil har været erkendt. Jeg tror på den anden side ikke, vi skal overvurdere aldersopsparingen. Med stigende levetid vil det stadig væk være sådan, at væsentlige dele af midlerne til forsørgelse af dem, der ikke længere er i den arbejdsdygtige alder, kan trækkes ud af de løbende indtægter. Vi skal også have øje for det, så vi mener ikke, at vi fuld-

stændig skal brandskatte os selv til ære for vor alderdom.

Desværre er det ikke blot skatteordningerne, samlingen vil blive husket for. Den har også realiseret boligforligets love, og SF har som bekendt ikke kunnet medvirke til væsentlige dele af dette forlig. Til gengæld har vi med glæde medvirket til at rette op på boligforligets skævheder, og her vil jeg især fremhæve det ganske afgørende betydningsfulde i, at vi får oprettet en offentlig boligfond, der vil kunne sætte ind på punkter af stor betydning for byggeriet. Det gælder ikke mindst indsatsen for byggemodningen, som er en særdeles forsømt sektor, og hvor indsatsen er særdeles ønskelig. Det må bemærkes, at der også her er tale om en ægte fondsdannelse, hvor midlerne efterhånden føres tilbage til fonden, så der igen er tale om en styrkelse af opsparringen i den offentlige sektor. Det vil ikke vare mange år, før boligfonden må få en ganske alvorlig indflydelse på hele udviklingen i boligsektoren — et sted, hvor vi sandelig trænger til en yderligere indsats.

Der er områder, hvor der er sket en farlig blanding af bolig og skat; jeg tænker her specielt på parcelhusene. Deres prismæssige himmelflugt har jo været et resultat af ikke mindst denne sammenblanding. Området er som bekendt særdeles ømtåligt. Det skal være langt fra, at jeg vil påstå, at Danmarks parcelhusejere er en samling professionelle spekulanter, det er de ingenlunde; men området betjenes flittigt af emsige folk, der udnytter disse huses skattefordele til at tvinge priserne i vejret. Det er vel betegnende, at den nystiftede mærkværdige parcelhusejerforening har som hovedpunkt at bevare skattefordelene og har en ejendomsmægler som drivkraft; det viser vel nok omtrent, hvorledes plejen af interesserne dér skal være. Vi ser naturligvis gerne, at der inden længe også opnås resultater på disse områder; jo før vi får en rimeligere beskatning gennemført på dette område, og jo før vi får en sådan regulering, des bedre vil det være for landet, og des bedre vil det da ikke mindst være for dem, som i fremtiden skal købe parcelhuse.

Ind i billedet kommer også, at vi bliver nødt til at skaffe os en bedre kapitalvindingsskat; noget sådant vil jeg gå ud